

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 24P/11/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719201858
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Chovan
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5719201858.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Jozefom Chovanom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1) U. D., nar. XX.XX.XXXX, a 2) O. D., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. XXX, právne zastúpenej: JUDr. Tomáš Zboja, advokát, so sídlom Kuzmányho 4, 036 01 Martin, a otca: U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXXX/X, XXX XX X.-Q., právne zastúpeného: JUDr. Vladimír Kašuba, PhD., advokát, so sídlom Holubyho 51, 036 01 Martin, o návrhu rodičov na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Schvaľuje sa nasledovná dohoda rodičov o úprave styku s maloletými deťmi:

Styk otca s maloletým U. D., nar. XX.XX.XXXX, sa neupravuje.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou O. D., nar. XX.XX.XXXX, každý párný týždeň v kalendárnom roku od piatka od 14:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a počas letných prázdnin od 15.07. od 10:00 hod. do 31.07. do 18:00 hod. a od 15.08. od 10:00 hod. do 31.08. do 18:00 hod.

II. O výživnom súd rozhodol takto:

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého U. výživným vo výške 150,00 € mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 15.05.2019.

Zameškané výživné vo výške 375,81 € je otec povinný zaplatiť splátkami vo výške 30,00 € mesačne spolu s bežným výživným.

III. Týmto sa v dotknutej časti mení rozsudok Okresného súdu Martin zo dňa 02.07.2018, č. k. 9P/58/2018-69.

IV. Žiadnemu z účastníkov sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným súdu dňa 15.05.2019, sa matka domáhala, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým by zmenil predchádzajúce rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a obmedzil styk maloletých detí s otcom a uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške po 200,00 € mesačne.

2. Matka svoj návrh vo vzťahu k úprave styku s maloletými deťmi odôvodnila tým, že tieto musia znášať psychický nátlak otca, sú agresívne, nepokojné, nevedia sa zaradiť. Vo vzťahu k výživnému svoj návrh odôvodnila tým, že bola spolu s deťmi donútená opustiť domácnosť otca, čím sa zvýšili jej náklady.

3. Otec sa k návrhu matky vyjadril tak, že vo vzťahu k výdavkom matky nedošlo k žiadnej zmene pomerov a že o maloleté deti sa vie postarať aj sám a matka jeho vzťah s nimi poškodzuje. Zároveň navrhol, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým by maloleté deti zveril do jeho osobnej starostlivosti.

4. Kolíznym opatrovníkom sa k návrhu matky vyjadril tak, že nie je dôvod meniť posledné rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom s výnimkou výživného na maloletého U., výdavky na ktorého sa vzhľadom na jeho vek zvyšujú. V priebehu konania sa kolíznym opatrovníkom

vyjadril tak, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletých detí zvýšeným výživným vrátane tvorby úspor.

5. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o rodine), ak sa menia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

6. Podľa § 36 ods. 1 veta prvá a štvrtá zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

7. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

8. Podľa § 62 ods. 2 veta prvá zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o rodine) obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

9. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

10. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Súd vykonal dokazovanie návrhom matky na začatie konania, rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 02.07.2018, č. k. 9P/58/2018-69, vyjadreniami ošetrojúceho psychológa maloletých detí, zisťovaním názoru maloletého U., prehľadom výdavkov otca v čase posledného rozhodovania o výživnom, prehľadmi súčasných výdavkov matky, žiadosťou matky o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a jej prílohami, zmluvou o nájme časti rodinného domu medzi matkou a vlastníkom tohto rodinného domu, oznámením predchádzajúceho zamestnávateľa matky o výške a zložení jej mzdy, žiadosťou matky o úpravu fondu pracovného času u tohto jej predchádzajúceho zamestnávateľa a jeho súhlasom s úpravou fondu pracovného času, pracovnou zmluvou matky, oznámením súčasného zamestnávateľa matky o výške a zložení jej mzdy, notárskou zápisnicou, ktorá obsahuje prehľad profilu matky na sociálnej sieti, oznámením zamestnávateľa otca o výške a zložení jeho platu a vyjadreniami účastníkov konania.

12. Vo vzťahu k úprave styku otca s maloletými deťmi súd dospel k záveru, že schválená dohoda rodičov je v záujme maloletých detí. Maloletý U. v súčasnosti nemá záujem o styk s otcom a otec tento nezáujem rešpektuje. Vo vzťahu k maloletej Eme súd nezistil dôvody pre obmedzenie rozsahu styku otca s ňou, naopak sama matka súhlasila s rozšírením tohto rozsahu vo vzťahu k času prevzatia maloletej v školskom zariadení.

13. Vo vzťahu k výživnému súd zisťoval zmenu pomerov na strane účastníkov od posledného rozhodovania o tomto výživnom.

14. Vo vzťahu k príjmu otca súd zistil, že jeho priemerný čistý príjem za obdobie od januára 2018 do októbra 2019 predstavoval sumu vo výške 1 420,58 € mesačne. V čase posledného rozhodovania o výživnom jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od januára 2017 do mája 2018 predstavoval sumu vo výške 1 330,58 € mesačne. Priemerný čistý príjem otca sa teda od posledného rozhodovania o výživnom mierne zvýšil o 90,00 € (o 7 %).

15. Vo vzťahu k príjmu matky súd zistil, že jej priemerný čistý príjem za obdobie od augusta 2019 do októbra 2019 predstavoval sumu vo výške 344,53 € mesačne. Jej priemerný čistý príjem za obdobie od januára 2018 do mája 2019 predstavoval sumu vo výške 516,85 € mesačne. V čase posledného rozhodovania o výživnom jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od júla 2017 do mája 2018 predstavoval sumu vo výške 486,88 € mesačne. Matka od augusta 2019 zmenila svoje zamestnanie a pracuje na polovičný pracovný úväzok. Súd však dospel k záveru, že svojho výhodnejšieho zamestnania a zárobku sa vzdala bez vážneho dôvodu. Vzhľadom na vek maloletých detí a navštevovanie školskej družiny maloletou O. sa súd nestotožnil s tvrdením matky, že zmena rozsahu pracovného úväzku bola nevyhnutná, a to najmä v situácii, keď jej predchádzajúci zamestnávateľ súhlasil s úpravou fondu jej pracovného času pre prípad potreby vo vzťahu k starostlivosti o maloleté deti. Priemerný čistý príjem matky teda súd posudzoval tak, ako keby k zmene jej zamestnania nedošlo a od posledného

rozhodovania o výživnom sa teda tiež mierne zvýšil o 29,97 € (o 6 %). Naopak, súd neprihliadal ani na námietky otca, že si privyrába pečením tort. Jednak, nepreukázal ani netvrdil, že v tejto jej činnosti došlo k zmene pomerov v porovnaní so stavom, ktorý tu bol v čase posledného rozhodovania o výživnom, jednak nepreukázal, že takýto druh činnosti by mal výrazný vplyv na čistý príjem matky.

16. Vo vzťahu k výdavkom matky na domácnosť a na starostlivosť o maloleté deti súd dospel k záveru, že tieto sa nezmenili do takej miery, aby odôvodňovali zmenu naposledy určeného výživného. Za najvýraznejšiu zmenu pomerov v tejto súvislosti matka vo svojom návrhu na začatie konania považovala nutnosť dochádzania z miesta bydliska v Turčeku do Martina do práce a do školy. V priebehu konania sa miesto pobytu matky a maloletých detí zmenilo a v súčasnosti bývajú v Laskári, teda 15 km od Martina. Žiadnym spôsobom teda matka nepreukázala mesačné výdavky na dochádzanie do Martina vo výške 100,00 € a súd tieto výdavky považuje za značne nadhodnotené. Aj pri nadpriemernej spotrebe súčasných osobných automobilov by výdavky takéto dochádzanie predstavovali polovicu výdavkov tvrdených (20 dní x 2 cesty x 15 km x 6,28 l / 100 km x priemerná cena benzínu 1,326 € / l = 50,00 €). Aj doprava v rámci mesta Martina by si pritom pri zachovaní bydliska v meste vyžadovala výdavky.

17. Za ďalšiu zmenu pomerov v súvislosti s výdavkami matky na domácnosť a na starostlivosť o maloleté deti matka považovala vznik povinnosti platiť nájomné za užívanie časti rodinného domu a úhradu za plnenia poskytované s jej užívaním vo výške 250,00 € mesačne. Súd sa však nestotožnil s tým, že v prípade povinnosti platiť uvedené nájomné a úhradu by došlo k zmene pomerov. Sama matka vo svojom návrhu tvrdí, že po poslednom rozhodnutí o výživnom sa s maloletými deťmi vrátila do domácnosti otca z dôvodu nezvládania platenia nájomného, pričom následne počas tohto obdobia platila otcovi nájomné vo výške 211,83 €. Povinnosť podieľať sa na výdavkoch na užívanie uvedenej časti rodinného domu má navyše v súčasnosti aj druh matky, ktorý s ňou žije v spoločnej domácnosti. Je bez akéhokoľvek právneho významu tvrdenie matky, že tento jej druh má svoj vlastný byt.

18. Matka v konaní uviedla ďalšie výdavky v súvislosti so starostlivosťou o maloleté deti a ich školskou dochádzkou, avšak nepreukázala žiadnu zmenu v týchto výdavkoch v porovnaní s časom posledného rozhodovania o výživnom. Súd ani nezistil žiadnu ďalšiu zmenu pomerov vo vzťahu k výdavkom matky na domácnosť a starostlivosť o maloleté deti, ktorá by odôvodňovala zmenu naposledy určeného výživného.

19. Vo vzťahu k výdavkom otca žiaden z účastníkov netvrdil a nepreukázal a súd ani nezistil takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu naposledy určeného výživného.

20. Súd však dospel k záveru, že od posledného rozhodovania o výživnom došlo k významnej zmene pomerov vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletého U.. Otec v súčasnosti túto osobnú starostlivosť nevykonáva a s maloletým U. sa nestýka. Aj na túto skutočnosť musí súd pri určovaní výživného prihliadať.

21. Súd teda po vyhodnotení uvedených zmien pomerov dospel k záveru, že k žiadnym výrazným zmenám pomerov, ktoré by samy osebe odôvodňovali zmenu posledného určeného výživného, nedošlo. Vzhľadom na zmenu vo výkone osobnej starostlivosti o maloletého U. však mal preukázané, že je dôvodné zvýšiť výživné, ktorým je otec povinný prispievať na jeho výživu v určenom rozsahu, a to odo dňa podania návrhu na začatie konania.

22. Súd sa nestotožnil ani s návrhmi kolízneho opatrovníka, ktorý počas konania navrhol zvýšiť výživné z dôvodu práva detí podieľať sa na životnej úrovni otca a z dôvodu, že mu to umožňujú jeho možnosti a schopnosti. Takéto dôvody samy osebe nemôžu viesť k zmene rozhodnutia o výživnom. Dôvodom takejto zmeny rozhodnutia je výlučne zmena pomerov. V konaní pritom taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala rozsiahlejšiu zmenu výživného, nebola zistená.

23. Súd sa tiež nestotožnil s návrhom otca, aby mu nebola uložená povinnosť zaplatiť zameškané výživné. Tento svoj návrh odôvodnil tým, že maloletým deťom kupoval a zabezpečoval dary a iné potreby aj nad rámec určeného výživného. Takéto obdarúvanie maloletých detí nad rámec určeného výživného však samo osebe nemožno započítať na plnenie zvýšeného výživného.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C. m. p.), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia na Okresnom súde Martin.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku (ďalej len C. s. p.) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých

dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 C. m. p. odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 C. m. p. odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 122 C. m. p., ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov). Ak nebude dobrovoľne splnená povinnosť stanovená týmto rozhodnutím vo vzťahu k starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, možno podať návrh na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.